USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **S. B.**, zastoupeného advokátkou JUDr. Irenou Strakovou, Karlovo nám. 18, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, náměstí Hrdinů 3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 1. 2024, čj. MV-202333-3/SO-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 7. 2024, čj. 16 A 6/2024-35,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím ze dne 25. 9. 2023 zamítlo žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu pro nesplnění podmínek podle § 67 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 1. 8. 2021 (*zákon o pobytu cizinců*). Ministerstvo uvedlo, že žalobce splnil první podmínku, a to délku pobytu na území České republiky, která v jeho případě přesahuje 4 roky, nenaplnil však další zákonné podmínky. Ministerstvo neshledalo ani důvody hodné zvláštního zřetele, na kterých žalobce svou žádost založil. Tvrdil-li, že při posuzování splnění podmínek mělo být přihlédnuto k jeho azylovému příběhu, délce pobytu a osobním a rodinným vazbám, uvedlo ministerstvo, že okolnosti případu žalobce nepředstavují natolik závažné a výjimečné důvody, které by teprve opodstatňovaly udělení povolení k trvalému pobytu, a proto jeho žádost zamítlo.

[2] Žalobce podal odvolání, které žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla a potvrdila závěry ministerstva, se kterými se plně ztotožnila.

[3] Následnou žalobu zamítl městský soud, neboť neshledal pochybení správních orgánů při zjišťování skutkového stavu.

[4] Rozsudek městského soudu žalobce (*stěžovatel*) napadl kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel zejména uvádí, že skutkový stav zjištěný správními orgány nemá oporu ve spisech, je v rozporu se spisovým materiálem,

popř. že při jeho zjišťování byl porušen zákon. Stěžovatel však důvody kasační stížnosti blíže nespecifikuje a omezuje se v podstatě pouze na označení zákonných ustanovení. Není tak zřejmé, v čem stěžovatel spatřuje skutečné pochybení soudu. Rovněž k namítané nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu stěžovatel učinil toliko apodiktické tvrzení bez bližšího vysvětlení, které jím uplatněné žalobní body údajně nebyly vypořádány a který jeho argument zůstal stranou pozornosti městského soudu.

[5] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v řízení před městským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, z čehož plyne, že se musí podle § 104a odst. 1 s. ř. s. nejprve zabývat tím, zda kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. O přijatelnou kasační stížnost se ve shodě s ustálenou judikaturou může jednat, 1) dotýká-li se kasační stížnost právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně judikaturou NSS řešeny; 2) jedná-li se o právní otázky řešené judikaturou rozdílně; 3) existuje důvodná potřeba učinit judikaturní odklon; anebo 4) v rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[6] Přijatelnost kasační stížnosti je tedy třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či tedy spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů (podmínek řízení), jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Jinými slovy vyjádřeno, teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

[7] Ze shora uvedeného obecného vysvětlení postupu Nejvyššího správního soudu v těchto řízeních je také patrno, že je primárně úkolem (a především zájmem) samotného stěžovatele (resp. jeho zástupce), aby soudu poskytl přesvědčivou argumentaci právě k otázce přijatelnosti kasační stížnosti, tedy aby uvedl racionální důvody, pro které návrh přesahuje jeho vlastní zájmy ve shora uvedeném smyslu. Není úkolem Nejvyššího správního soudu, aby tyto důvody „domýšlel“ namísto něj. Podstata každého soudního řízení totiž spočívá v tom, že úkolem soudu je spravedlivě rozhodnout na základě aplikovaných právních norem a jejich dřívějšího výkladu judikaturou, přičemž účastníci řízení za tímto účelem soudu poskytují skutková tvrzení, předkládají důkazní návrhy a uvádějí argumentaci, která je způsobilá přesvědčit soud o správnosti jimi zastávaného řešení rozhodovaného případu.

[8] V nyní posuzované věci však stěžovatel přijatelnost kasační stížnosti staví bez jakéhokoliv bližšího vysvětlení jen na nutnosti posouzení neurčitých právních pojmů a tvrzeném zásahu do soukromého a rodinného života a neuvádí přitom žádné okolnosti, jejichž posouzení by teprve bylo možno hodnotit jako přesah jeho vlastních zájmů ve shora uvedeném smyslu. Takto koncipovaná kasační stížnost proto nemůže splňovat podmínky její přijatelnosti.

[9] Jen pro úplnost proto NSS uvádí, že důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců představují neurčitý právní pojem. Zákonodárce tím dává správním orgánům prostor pro zhodnocení, zda konkrétní situace žadatele svým významem pod tento neurčitý pojem spadá, či nikoli. Z judikatury NSS vyplývá, že se pojetí důvodů hodných zvláštního zřetele vyznačuje značnou obecností. Pro samotné naplnění podmínky

podle § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců však musí být důvody natolik podstatné a mimořádné, že ve své podstatě udělení povolení k trvalému pobytu vyžadují (rozsudek NSS ze dne 8. 11. 2017, sp. zn. 9 Azs 249/2017-49, rozsudek NSS ze dne 1. 12. 2016, sp. zn. 9 Azs 253/2016). V této souvislosti NSS též vyslovil, že udělení povolení k trvalému pobytu představuje pro cizince nejvyšší pobytové oprávnění a v konkrétních případech je vhodné posoudit, zda nepostačuje oprávnění nižšího typu (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 11. 2017, sp. zn. 9 Azs 249/2017, rozsudek NSS ze dne 1. 12. 2016, sp. zn. 9 Azs 253/2016). Ostatně tímto způsobem postupovaly i správní orgány v posuzované věci, když dospěly k závěru, že v daném případě stěžovatel může svou pobytovou situaci řešit podáním žádosti o vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

[10] Ani stěžovatelem namítaná délka pobytu na území České republiky sama o sobě zjevně nepředstavuje důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 11. 2017, čj. 9 Azs 249/2017-49, rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2023, čj. 10 Azs 103/2022-59, rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2023, sp. zn. 2 Azs 70/2023). O to spíše, když je délka pobytu podmíněna neúspěšným vedením řízení o udělení mezinárodní ochrany (rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2024, sp. zn. 2 Azs 70/2023).

[11] Co do zásady nenavracení, je pravda, že tato zásada v mezinárodním právu požívá širšího významu, který zahrnuje i právo na život. Se zásadou nenavracení úzce souvisí správní řízení o vyhoštění dotčené osoby, která je v řízení povinna prokázat reálné nebezpečí, které jí v zemi, do níž by měla být vyhoštěna, hrozí (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2024, čj. 2 Azs 26/2024-35). Ani v této rovině ale stěžovatel nekonkretizuje námitky kasační stížnosti, když pouze tvrdí, že „*Evropský soud pro lidská práva totiž na poli pozitivních závazků plynoucích z práva na život pracuje se zásadou nenavrácení šířeji vůči možným porušením práva na život jako celku*“. K výše uvedenému NSS připomíná, že posuzovaná věc se netýká rozhodnutí o vyhoštění stěžovatele, ale zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu. Jak přitom již je uvedeno výše, toto povolení představuje pro cizince nejvyšší pobytové oprávnění, u kterého je vhodné v konkrétních případech posoudit, zda cizinec nemůže řešit svou pobytovou situaci oprávněním nižšího typu.

[12] Lze proto uzavřít, že k řešení otázek stěžovatelem pouze naznačených (a nikterak nekonkretizovaných k osobě stěžovatele) již existuje ustálená judikatura, se kterou je napadený rozsudek městského soudu plně v souladu. Protože ani samotný NSS nad rámec obsahu kasační stížnosti tuto judikaturu nepovažuje za rozpornou a neshledává ani důvody se od ní odchýlit, odmítl kasační stížnost pro nepřijatelnost dle § 104a s. ř. s.

[13] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 120 ve spojení s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti neměl úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. proto jí NSS náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2024

Vojtěch Šimíček

předseda senátu